

DOPRAVNÍ PODNIK

města Ústí nad Labem a.s.

PŘÍLOHA KE SMLouvĚ

**s externím dodavatelem
pro oblast BOZP, PO,
a ochrany životního prostředí**

Směrnice č. 27/2012

Výtisk číslo:

Datum vydání:

Vypracoval:

Ing. Vratislav Blažek
odborně způsobilá osoba
v prevenci rizik BOZP
osv. č. 79/TEP/009
technik PO osv. č. Z-TPO-63/2009

.....

Schválil:

Ing. Petr Koreň
výkonný ředitel společnosti

.....

OBSAH

1.	STANOVENÍ PODMÍNEK	3
2.	SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	3
2.1.	Zákony.....	3
2.2.	Vyhlášky	3
2.3.	Nařízení vlády	4
3.	PRAVOMOCI A ZODPOVĚDNOSTI	4
3.1.	Základní ustanovení – systém řízení bezpečnosti	4
3.2.	Základní povinnosti zaměstnance uzavírající smlouvu nebo objednávku.....	4
3.3.	Povinnosti zhotovitele	5
4.	POPIS	6
4.1.	Poskytování předlékařské první pomoci	6
4.2.	Přivolání rychlé záchranné služby (RZS)	6
4.3.	Pracovní úraz	6
4.3.1.	Zjištění příčiny vzniku pracovního úrazu	6
4.4.	Rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a používání osobních ochranných pracovních pomůcek (OOPP)	7
4.5.	Provádění stavebních prací	7
4.6.	Údržbářské práce v provozních objektech a na provozním zařízení	7
4.6.1.	Povinnosti při provádění prací	7
4.6.2.	Zařízení s přtlakem a uzavřená zařízení	8
4.6.3.	Práce v zavřených nádobách, zařízeních a pod úrovní terénu	9
4.6.4.	Činnosti při práci v zavřených nádobách, zařízeních a pod úrovní terénu.....	9
4.7.	Zemní a výkopové práce	9
4.8.	Práce ve výškách	10
4.8.1.	Práce na vyvýšeném pracovišti (ochozy, roštové podlahy a žebříky)	11
4.8.2.	Zajištění pod místem práce ve výšce a jeho okolí.....	12
4.9.	Práce na elektrickém zařízení	12
4.9.1.	Užívání elektrického nářadí.....	12
4.9.2.	Používání elektrického nářadí v prostorech z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem.....	12
4.9.3.	Připojování elektrického nářadí ke zdroji.....	13
4.9.4.	Prozatímní elektrická zařízení.....	14
4.10.	Stroje a strojní zařízení.....	14
4.11.	Práce se zdvihadly	15
5.	ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ZHOTOVITELE A JEHO ZAMĚSTNANCŮ V OBLASTI PO	15
5.1.	Povinnosti zaměstnanců zhotovitele.....	16
5.2.	Práce s ohněm a jinými zdroji zapálení.....	17
5.3.	Svařování (řezání) a pájení	17
6.	MANIPULACE S TECHNICKÝMI PLYNY	18
7.	VŠEOBECNÉ ZÁSADY HAVARIJNÍ PREVENCE	19
7.1.	Všeobecné zásady havarijní prevence	19

7.2.	Všichni zaměstnanci zhotovitele jsou povinni:	19
7.3.	Zhotovitel je povinen:	19
8.	HYGIENA PRÁCE A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ	20

1. STANOVENÍ PODMÍNEK

Tato příloha stanovuje a blíže rozpracovává podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), požární ochrany (PO) a havarijní prevence a ochrany pracovního a životního prostředí (OŽP) zakotvené v obchodní smlouvě nebo objednávce.

Tato příloha shrnuje nejdůležitější požadavky vybrané z interních předpisů Dopravního podniku města Ústí nad Labem a.s. (dále jen akciová společnost) týkající se výše uvedených oblastí, k jejichž plnění v souladu se zněním § 132 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů, vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 256/2006 Sb., o podrobnostech systému prevence závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů, zavazuje všechny právnické a fyzické osoby, které se v areálu akciové společnosti zdržují s jejím vědomím.

2. SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

2.1. Zákony

- č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.
- č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.
- č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)
- č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

2.2. Vyhlášky

- č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 100/1995 Sb., kterou se stanoví podmínky pro provoz, konstrukci a výrobu určených technických zařízení a jejich konkretizace (Řád určených technických zařízení), ve znění pozdějších předpisů.
- č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živic v tavných nádobách.
- č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů.
- č. 256/2006 Sb., o podrobnostech systému prevence závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů
- č. 376/2006 Sb., o systému bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy a postupech při vzniku mimořádných událostí na dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 73/2010 Sb., o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti (vyhláška o vyhrazených elektrických technických zařízeních), ve znění pozdějších předpisů.
- č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

2.3. Nařízení vlády

- č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 495/2001 Sb., kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů.
- č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, ve znění pozdějších předpisů.

3. PRAVOMOCI A ZODPOVĚDNOSTI

3.1. Základní ustanovení – systém řízení bezpečnosti

Zhotovitel (smluvní partner akciové společnosti) musí pro sjednanou činnost pověřit osobu odpovědnou za zajišťování úkolů v oblasti péče o BOZP a PO, případně osobu odborně způsobilou v oblasti prevence rizik a zajistit její účast na úvodním školení u specialisty BOZP a PO (dále jen bezpečnostní technik akciové společnosti). Tato osoba musí mít delegovány veškeré kompetence pro jednání se zástupci objednatele v dané oblasti.

Zhotovitel je povinen umožnit provedení externího bezpečnostního auditu odbornými zaměstnanci objednatele v případě, že objednatel bude tento audit považovat za potřebný k ověření skutečností vedoucích k zajištění péče o BOZP na jeho území.

3.2. Základní povinnosti zaměstnance uzavírající smlouvu nebo objednávku

Poskytnout zhotoviteli další potřebné dokumenty a pracovní postupy, které souvisejí s realizací předmětu smlouvy a to buď v písemné, nebo elektronické podobě.

Zajistit seznámení zhotovitele se systémem stanovišť pro případ přivolání rychlé záchranné služby (dále jen RZS), Hasičského záchranného sboru (dále jen HZS), havarijním plánem příslušného pracoviště, stanovenými vnitřními a vnějšími evakuačními místy.

Zajistit seznámení zhotovitele s riziky možného ohrožení života a zdraví všech osob pohybujících se v areálu akciové společnosti. Zajistit seznámení zhotovitele s interními dokumenty, které se bezprostředně vztahují k prováděným činnostem na pracovištích, např. Ohlašovna požáru a areálech akciové společnosti, Požární řád pracoviště, Systém bezpečné práce zdvihacích zařízení apod.

3.3. Povinnosti zhotovitele

- zajistit péči o BOZP, požární ochranu (PO), havarijní prevenci a ochranu pracovního a životního prostředí a provádět práce v souladu s ustanoveními obecně platných právních předpisů a technických norem.
- řídit se pracovními postupy, které souvisejí s jím prováděnou činností na pracovištích objednatele a které mu byly objednatelem předány.
- řídit se havarijním plánem příslušného pracoviště a seznámit s ním své případné subdodavatele. Zároveň zajistit seznámení svých zaměstnanců a zaměstnanců svých subdodavatelů se stanovenými vnitřními a vnějšími evakuačními místy.

Zajistit před zahájením činnosti v areálu akciové společnosti:

- řádné seznámení všech svých zaměstnanců a subdodavatelů se závaznými normami a dokumenty a kontrolu jejich dodržování,
- řádné seznámení svých zaměstnanců a subdodavatelů s riziky možného ohrožení života a zdraví všech osob pohybujících se v areálu akciové společnosti a dodržování stanovených opatření k jejich minimalizaci,
- řádné seznámení svých zaměstnanců a subdodavatelů se všemi povinnostmi vyplývajícími ze smluvního vztahu a řádnou kontrolu jejich plnění,
- provádění prací odborně a zdravotně způsobilými zaměstnanci.

Označit pracovní oděvy svých zaměstnanců svým logem a zabezpečit označení pracovních oděvů subdodavatelů logem příslušného subdodavatele. Vybavení svých zaměstnanců osobními ochrannými pracovními pomůckami (OOPP), doporučenými objednatelem v rámci opatření k minimalizaci rizik, zajistí na své náklady zhotovitel.

Informovat objednatele o rizicích vyplývajících z charakteru jím vykonávaných činností, která mohou ohrozit bezpečnost a zdraví zaměstnanců objednatele, příp. dalších osob, které se v areálu akciové společnosti pohybují s jeho vědomím. V rámci povolení řízení tyto informace poskytnout vystavovateli povolení písemně.

Zajistit, aby jeho zaměstnanci nevykonávali činnost v areálu akciové společnosti pod vlivem alkoholu ani jiných návykových látek, tyto do areálu akciové společnosti nevnikali a ani pod jejich vlivem do něj nevstupovali, a to pod hrozbou sankce. Zajistit u svých zaměstnanců dodržování zákazu kouření v areálech akciové společnosti.

Zajistit, aby jeho činnosti a práce jeho zaměstnanců v areálu akciové společnosti byly organizovány a prováděny tak, aby současně byly chráněny další osoby, které se v areálu akciové společnosti pohybují.

Spolupracovat se všemi zúčastněnými subjekty při zajištění bezpečného, nezávadného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí pro všechny osoby na pracovišti, plní-li na tomto pracovišti úkoly zaměstnanci více zaměstnavatelů.

Neprodleně písemně informovat bezpečnostního technika akciové společnosti o výsledcích vyšetřování a stanovených opatřeních u každé nehody nebo skoronehody k nimž došlo v příčinné souvislosti s činností jeho zaměstnanců v areálu akciové společnosti a jejíž vyšetřování nespadá dle příslušných právních předpisů do kompetence objednatele.

Nahlásit bezpečnostnímu technikovi akciové společnosti neprodleně každý pracovní úraz, který utrpěl v areálu akciové společnosti jeho zaměstnanec.

Udržovat pořádek a čistotu na svých pracovištích, odstraňovat odpady vzniklé jeho činností, po ukončení činnosti uvést pracoviště do původního stavu.

Uposlechnout pokyny vydané oprávněnou osobou, v případě mimořádné události, a řídit se jimi.

Zajistit, aby při jím vykonávaných činnostech nemohlo dojít k ohrožení pracovního a životního prostředí.

Nést plnou odpovědnost za vlastní řízení postupu prací a za sledování dodržování předpisů o BOZP a PO na pracovišti.

Prokazatelně přenést povinnosti uvedené v tomto dokumentu na své subdodavatele a následně kontrolovat jejich plnění.

4. POPIS

4.1. Poskytování předlékařské první pomoci

Předlékařskou první pomoc jsou povinny neprodleně poskytnout všechny přítomné osoby za použití všech dostupných prostředků, a to až do předání postiženého lékaři.

Poskytování předlékařské první pomoci musí být zaměřeno vždy na zachování hlavních životních funkcí. Minimum pro poskytování první pomoci je uvedeno v Příručce první pomoci - traumatologickém plánu akciové společnosti.

Pro poskytnutí laické první pomoci jsou k dispozici na pracovištích objednatele lékárníčky první pomoci.

4.2. Přivolání rychlé záchranné služby (RZS)

Vyžaduje-li to charakter vzniklého zranění, je nutno přivolat ihned RZS (**tel. 155**),

Jde-li o úraz hromadný, zejména u otrav, nebo je-li nutná rychlá technická první pomoc k vyproštění zraněného apod., volat kromě toho ještě Hasičský záchranný sbor (HZS) (**tel. 150**).

Při telefonickém přivolání RZS na místo úrazu, případně náhlého onemocnění, je nutno:

- zachovat klid,
- uvést srozumitelně co se stalo a číslo stanoviště (nejbližší místo úrazu) pro příjezd RZS,
- neodkládat ihned sluchátko a odpovídat na případné dotazy.

Zaměstnanec, který přivolá RZS je povinen zajistit, aby RZS byla očekávána na uvedeném stanovišti a doprovodena co nejrychleji a co nejbližší k místu úrazu nebo náhlého onemocnění.

Zaměstnanec, který očekává příjezd RZS na stanovišti, si musí počínat tak, aby jej řidič snadno zpozoroval.

4.3. Pracovní úraz

Pracovním úrazem (dále jen „PÚ“) je i úraz jiné osoby, která se s vědomím zhotovitele zdržuje na jeho pracovištích nebo v prostorách, které na základě příslušné smlouvy v areálu akciové společnosti využívá pro svou činnost.

Zhotovitel je povinen každý úraz svého zaměstnance, k němuž došlo v areálu akciové společnosti, neprodleně nahlásit kontaktní osobě, z řad zaměstnanců akciové společnosti, která je jeho kontaktní osobou nebo zadavatel prací pro akciovou společnost, a v případě nasvědčujících zjištěných skutečností, že v souvislosti s PÚ byl spáchán trestný čin, též Policii ČR (**tel. 158**).

4.3.1. Zjištění příčiny vzniku pracovního úrazu

Neprodleně poté, kdy se zhotovitel dozví o vzniku PÚ, je povinen zjistit odpovědně a spolehlivě příčinu, příčinné souvislosti a všechny další okolnosti vzniku PÚ a o výsledku zjištění sepsat záznam.

Postižený a ostatní osoby, které byly svědky PÚ, jsou při tom povinni účinně spolupracovat.

Dojde-li k PÚ, kterým nastala pracovní neschopnost delší než 3 dny, na pracovišti vyčleněném zhotoviteli písemným protokolem nebo obchodní smlouvou, ohlásí úraz, zjistí příčinu jeho vzniku a sepíše Záznam o úrazu odpovědný zástupce zhotovitele.

Dojde-li k PÚ, kterým nastala pracovní neschopnost delší než 3 dny na pracovišti, na němž zaměstnanci zhotovitele, kteří mají svého určeného vedoucího, vykonávají pracovní činnost na základě příslušné

obchodní smlouvy, ohlásí úraz, zjistí příčinu jeho vzniku a sepíše Záznam o úrazu tento odpovědný zástupce zhotovitele. Ke zjištění příčiny vzniku úrazu musí vždy přizvat zástupce objednatele.

V případě smrtelného pracovního úrazu, který utrpěl zaměstnanec zhotovitele v areálu akciové společnosti, je zhotovitel povinen k jeho vyšetřování neprodleně přizvat zástupce objednatele.

4.4. Rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a používání osobních ochranných pracovních pomůcek (OOPP)

Zhotovitel je povinen informovat o rizicích, vyplývajících z jeho konkrétní pracovní činnosti prováděné na základě příslušného Povolení.

Zhotovitel je povinen pro činnost v areálu akciové společnosti seznámit své zaměstnance s riziky možného ohrožení jejich života a zdraví, o nichž byl řádně informován. Dále je povinen, s ohledem na tato rizika, vybavit na své náklady zaměstnance OOPP, které splňují požadavky vyplývající ze zákonných ustanovení a mají nejméně stejné ochranné vlastnosti jako OOPP používané zaměstnanci akciové společnosti na daných pracovištích (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na něj navazujícího nařízení vlády č. 21/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na osobní ochranné prostředky, ve znění pozdějších předpisů a podmínky nařízení vlády č. 495/2001 Sb. kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků, ve znění pozdějších předpisů). V případě nutnosti použití OOPP, pro zhotovitele neobvyklých, např. ochranná maska s filtrem, protichemický oděv apod. Je stanoveno příslušnou obchodní smlouvou, zda tyto OOPP:

- zhotovitel poskytne zaměstnancům na vlastní náklady.

Zhotovitel je při činnosti v areálu akciové společnosti povinen zajistit, aby jeho zaměstnanci předepsané OOPP trvale a správně používali, OOPP používané jeho zaměstnanci byly vždy v řádném stavu, to znamená aby plnily svou ochrannou funkci.

4.5. Provádění stavebních prací

Zhotovitel jako dodavatel stavebních prací tzn. jeho zaměstnanci jsou povinni při činnosti prováděné na základě uzavřené smlouvy o dílo nebo objednávky v areálu akciové společnosti důsledně dodržovat požadavky vedoucí k zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení při přípravě a provádění stavebních, montážních a údržbových prací a při pracích s nimi souvisejících.

Smlouva o dílo stanovuje podmínky a požadavky na dodržování bezpečnosti práce, požární ochrany a ochrany pracovního a životního prostředí. Objednávka vystavená objednatelem/zákazníkem specifikuje rozsah prací, na které jsou pak vystavována jednotlivá povolení s konkrétními požadavky na zajištění bezpečnosti pracovníků, bezpečnosti technických zařízení a pro bezpečný průběh prováděné práce.

4.6. Údržbové práce v provozních objektech a na provozním zařízení

Tyto práce jsou přípustné jen ve stanoveném rozsahu, na základě vydaného písemného Povolení, předem ohlášeného zahájení práce u vystavovatele Povolení. Pro použití otevřeného ohně musí být vždy vystaveno ještě Povolení pro práci s ohněm a jinými zdroji zapálení dle vyhlášky č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách.

4.6.1. Povinnosti při provádění prací

- a) Před demontáží či montáží musí být všichni zaměstnanci zhotovitele seznámeni s bezpečnostními předpisy a pokyny souvisejícími s demontážními a montážními pracemi a pohybem v daném prostoru.
- b) V šachtách a špatně větraných prostorách je nutná, těsně před zahájením prací, kontrola ovzduší na nebezpečnou koncentraci škodlivého plynu nebo par v ovzduší.

- c) Jestliže se při opravě použije pálení a vypalování plamenem, je nutno respektovat organizační a technická opatření podle ČSN 05 0610 (Zváranie. Bezpečnostné ustanovenia pre plameňové zváranie kovov a rezanie kovov), která zabrání vzniku požáru nebo výbuchu.
- d) Na místech se zvýšeným nebezpečím lze pálit jen na základě písemného povolení pověřeného zaměstnance provozu. Za práce se zvýšeným nebezpečím se považují práce, kde hrozí nebezpečí otravy, požáru nebo výbuchu. Těsně před začátkem práce na místech s nebezpečím výbuchu se musí udělat rozbor ovzduší a učinit opatření, aby se nepoužily jiskřící nástroje a nářadí tam, kde nebezpečí odstranit nelze.
- e) Za práci ve výšce je nutno považovat každou práci, při níž může pracovník spadnout nebo se sesmeknout z výšky nad 1,5 m. Místo práce (úroveň pracoviště) se musí zvyšovat tak, aby pracovníci mohli pracovat bezpečně, vzájemně se neohrožovali a pracovali v obvyklé pracovní výšce – do výše ramen, při zvedání břemen do výše kyčlí. Jen při lehkých pracích se připouští pracovat nad rameny a nad hlavou.
- f) Všichni zaměstnanci zhotovitele jsou při práci ve výšce povinni dbát, aby nedošlo k přetížení konstrukcí materiálem a k pádu předmětů z výšky.
- g) Na pracovišti demontáže se musí udržovat vzorný pořádek a organizace práce, aby nedošlo k úrazům. Zejména při převážení břemen nebo za současného okolního provozu je nutno vždy určit odpovědné osoby, které včas upozorní pracovníky na nebezpečí.
- h) Provést taková opatření, která zamezí vstup nepovolaných osob do prostoru, v němž se ve výšce pracuje.
- i) Závěsné a uchopovací prostředky musí být před použitím zkontrolovány.
- j) Podle povahy práce a prostředí musí každý zaměstnanec zhotovitele používat osobní ochranné pomůcky.
- k) V zásadě je nutno při rozpisu a vypracování technologického postupu opravy věnovat zvláštní pozornost otázce kvalifikace a oprávněnosti provádět určité práce, zejména na vyhrazených zařízeních.

4.6.2. Zařízení s přetlakem a uzavřená zařízení

- a) Rozpojování výrobního zařízení je nutno považovat za práci s možným ohrožením a musí se provádět s nejvyšší opatrností za použití stanovených OOPP a ostatních zabezpečovacích opatření.
- b) Bezpečný postup pro opravy na zařízení s přetlakem je zajištěn v jednotlivých případech opatřeními předepsanými v Povolení k práci na zařízení.
- c) Při otvírání nebo rozpojování výrobního zařízení, např. potrubí, i když bylo řádně odtlakováno, vyprázdněno a připraveno k opravě jsou, zaměstnanci zhotovitele povinni postupovat s nejvyšší opatrností, zejména:
- ke své osobní ochraně použít stanovené OOPP,
 - postavit se pokud možno mimo směr a nad rovinou možného úniku zbytků výparů,
 - ověřit si, že uvnitř zařízení není tlak povolením šroubů na protilehlé straně s ponecháním matic na šroubech. Projeví-li se ve spoji tlak, provést opětné dotažení spoje,
 - před demontáží zajistit zabezpečení zařízení (potrubí zavěšeno, podepřeno apod.), aby při jeho rozpojení a uvolnění nedošlo k úrazu nebo poškození výrobního zařízení.
- d) Výjimečně lze provádět na potrubí práce menšího rozsahu při slabě unikající páře nebo horké vodě po řádném ověření, že nehrozí nebezpečí. Pracoviště je nutno chránit podle možnosti ve směru unikající páry vhodnou přepážkou (plechem apod.). Pracovník musí ke své ochraně použít nejméně ochranného obličejového štítu a PVC rukavic s textilní vložkou.
- e) Při otvírání nebo rozpojování výrobního zařízení a potrubí s původním obsahem žíravých látek, i když bylo řádně odtlakováno, vyprázdněno a připraveno k opravě, se musí pracovník preventivně chránit použitím ochranného obličejového štítu a ochranných rukavic proti možnému ohrožení žíravou

látkou. Jsou-li určeny v jednotlivých případech i jiné OOPP, musí jich pracovník ke své ochraně proti účinku žřavin použít.

4.6.3. Práce v zavřených nádobách, zařízeních a pod úrovni terénu

- a) Pro vstup do zařízení a pod úroveň terénu se vystavuje Povolení ke vstupu do zařízení nebo pod úroveň terénu. V rámci povolení řízení je nutno přihlídnout k zvýšeným nárokům na zajištění BOZP s ohledem na charakter rizik ohrožujících zdraví a život zaměstnanců provádějících tuto pracovní činnost.
- b) Vystavovatel ve spolupráci s příjemcem stanoví pracovní postup pro bezpečné provedení práce. Příjemce je povinen věnovat zvýšenou pozornost zejména:
 - zajištění zařízení proti samovolnému spuštění (uvolnění),
 - ujištění o řádném odstavení, uzavření (zaslepení), propláchnutí, vyčištění a vyvětrání zařízení,
 - provádění měření koncentrace kyslíku a nebezpečných látek i během pracovní činnosti, pokud je to v povolení stanoveno,
 - nepřekročení maximální koncentrace kyslíku (21% obj.) při práci s ohněm.

4.6.4. Činnosti při práci v zavřených nádobách, zařízeních a pod úrovni terénu

Pro každý vstup a práci v zařízení musí být vytvořena pracovní skupina nejméně tří vyškolených zaměstnanců s odpovídající kvalifikací, tzn. s požadovanou odbornou a zdravotní způsobilostí všech zúčastněných zaměstnanců ve vztahu k prováděným činnostem, např. použití IDP, bezpečnostních postrojů apod.).

- a) Pracovník provádějící pracovní činnost musí být trvale pod dozorem při použití k tomuto účelu vyrobených prostředků k zajištění jeho bezpečnosti, případně snadného vyproštění, např. bezpečnostní postroj se závěsem v týlu umožňující použití IDP s příslušnými doplňky apod.
- b) Při práci více pracovníků uvnitř zařízení musí být podle místních podmínek a okolností k provádění dozoru zajištěn přiměřený počet dalších osob vybavených OOPP ve stejném rozsahu, jako pracovníci pracující v zařízení.
- c) Všichni zúčastnění pracovníci musí být řádně seznámeni se stanoveným pracovním postupem, případně s dalšími podmínkami pro zajištění bezpečného provedení práce.
- d) Pracovník, který práci řídí, provádí celkový dozor a zabezpečení. Musí být připraven, v případě mimořádné situace, zorganizovat a provést záchrannou akci s vyproštěním pracovníka ze zařízení a následně zabezpečit poskytnutí první pomoci. K provedení záchranné akce musí mít její účastníci k dispozici vhodné OOPP, příp. další potřebné vybavení.
- e) V případě činností, kdy vyhodnocená rizika vyžadují mimořádná opatření, je nutno předem zajistit asistenci jednotky Hasičského záchranného sboru (dále jen „HZS“).
- f) Při montáži nových zařízení nebo u zařízení přenesených do volného prostoru, dále u stavby lešení v zařízení, u natěračských a svářečských prací atd. prováděných po předchozím odstavení, zajištění zařízení a jeho zbavení od škodlivin, platí pro bezpečnou práci tyto zásady:
 - vstupující pracovník musí být uvázan a zajištěn proti pádu,
 - vstupující pracovník nesmí vstupovat do zařízení bez dozoru a zajištění,
 - při použití vstupního žebříku musí být na místě k dispozici bezpečnostní postroj se závěsem v týlu a dostatečně dlouhým zabezpečovacím lanem.

4.7. Zemní a výkopové práce

- a) Zemní a výkopové práce v areálu akciové společnosti mohou být zahájeny pouze na základě platného Povolení k výkopu – překopu – terénním úpravám, vystaveného provozním zaměstnancem/vystavovatelem.

- b) Veškeré zemní a výkopové práce v areálu akciové společnosti se provádějí ručně, pokud není v Povolení stanoveno jinak. Práce musí být prováděny v souladu s ustanoveními nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů, ČSN 73 6133 (Návrh a provádění zemního tělesa pozemních komunikací), ČSN EN 1610 (Provádění stok a kanalizačních přípojek a jejich zkoušení), ČSN 33 2000-5-52 (elektrotechnické předpisy - Elektrická zařízení - Část 5: Výběr a stavba elektrických zařízení - Kapitola 52: Výběr soustav a stavba vedení), tohoto dokumentu.
- c) Výkopy, jámy a jiné prohlubně na staveništi nebo pracovišti musí být bezpečně přikryty nebo ohrazeny. Výkopy hlubší 1,5 m musí být bezpečně zapaženy.
- d) Přerušuje-li výkop přístupovou cestu k provozovně, budovám nebo provoznímu zařízení, musí být v místě přerušeni upraven bezpečný přechod s pevným zábradlím.
- e) Nedílnou součástí zhotovení výkopových a zemních prací je řádné zabezpečení a označení výkopů a překopů dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky MD č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

4.8. Práce ve výškách

Za práci ve výškách a nad volnou hloubkou se považují práce a pohyb zaměstnanec, při kterém je ohrožen pádem z výšky do hloubky propadnutím nebo sesunutím.

- a) Ochrana zaměstnanců proti pádu musí být provedena kolektivním nebo osobním zajištěním nezávisle na výšce na všech pracovištích a komunikacích nad vodou nebo jinými látkami, kde hrozí nebezpečí poškození zdraví a od výšky 1,5 m na všech ostatních pracovištích a komunikacích.
- b) Pro kolektivní zajištění slouží ochranné a záchytné konstrukce (ochranné zábradlí, ohrazení, lešení).
- c) Kde nelze použít kolektivního zajištění, musí zaměstnanec při pracích ve výškách a nad volnou hloubkou použít osobního zajištění proti pádu (bezpečnostní lano, bezpečnostní postroj, zkracovač lana, samonavíjecí kladka, bezpečnostní brzda, přípravky pro spouštění a vytahování včetně příslušenství).
- d) Zhotovitel je povinen zejména:
- zabezpečit osobní zajištění svých zaměstnanců vždy při pracích ve výškách, kdy nelze zaměstnance chránit proti pádu jiným technickým opatřením, tzv. použitím kolektivní ochrany,
 - pověřit prací ve výškách pouze zaměstnance s odpovídající kvalifikací a zdravotní způsobilostí a tyto práce provádět pouze na základě předem stanoveného technologického postupu,
 - proškolit, zaučit a ověřit znalosti zaměstnanců, kteří provádějí nebo řídí práce ve výškách, a to min. 1x za 12 měsíců,
 - zajistit prohlídky a zkoušky prostředků osobního zajištění alespoň každých 12 měsíců u osoby pověřené výrobcem, nestanoví-li zvláštní předpis jinak,
 - vykonat funkční zkoušku osobního zajištění po každé mimořádné události (např. zachycení pádu, extrémní namáhání apod.),
 - vést evidenci u každého prostředku osobního zajištění včetně příslušenství po celou dobu užívání, tj. až do doby jeho vyřazení z používání.
- e) Zaměstnanec zhotovitele je povinen se vizuálně přesvědčit před použitím prostředků osobního zajištění o jejich kompletnosti, provozuschopnosti a nezávadném stavu.
- f) Vhodný prostředek osobního zajištění a místo upevnění (ukotvení) je povinen určit zpracovatel technologického postupu. Pokud se jedná o jednoduché práce, pro které není třeba vypracovat technologický postup, přechází tato povinnost na zaměstnance, který práce ve výškách řídí s tím, že místo upevnění (ukotvení) musí ve směru pádu odolat statické síle minimálně 15 kN.
- g) Při použití prostředků osobního zajištění musí být místa upevnění (ukotvení) stanovena tak, aby umožňovala jejich bezpečné zajištění a upevnění po celou dobu činnosti v místě ohrožení.

- h) Při přesunu na jiné místo upevnění (ukotvení) musí být zaměstnanec stále zabezpečen osobním zajištěním.
- i) Délka pádu při použití zachycovacího postroje bez tlumiče pádové energie může být nejvíce 1,5 m, s použitím tlumiče pádové energie nejvíce 4,0 m.

4.8.1. Práce na vyvýšeném pracovišti (ochozy, roštové podlahy a žebříky)

- a) Práce na ochozech nebo na roštových podlahách vyžaduje, aby zaměstnanci zhotovitele dbali na únosnost a snadnou možnost mechanického poškození těchto roštů. Je zakázáno manipulovat s těžkými předměty na holých roštnicích. Je-li předpoklad, že se s těžkými předměty bude manipulovat, musí se roštnice pokrýt dostatečně silnými prkny, které zabrání poškození roštů.
- b) Je zakázáno přetěžovat konstrukci a ponechat otvory nezajištěny i jen přechodně nebo při přerušení práce.
- c) Ke zvýšení pracovního místa nebo k výstupu na zvýšené části pracoviště je zakázáno používat kbelíků, sudů, popelnic, beden, radiátorů a jiných vratkých předmětů.
- d) Je zakázáno stavět žebříky na volné podlahy jako bedny, stoly apod. a používat žebříků s chybějícími příčkami, s příčkami z přibitých nezapuštěných latí, s prasklými příčkami nebo štenyři apod.
- e) Práce z jednoduchých a dvojitých žebříků se smějí provádět za těchto podmínek:
- žebřík musí být pevně postaven na podlaze a zajištěn proti posunutí, rozevření, případně i proti jinému nebezpečí. Musí být zajištěn prostor práce pod žebříkem, a to trubkou, prknem, tyčí apod. tak, aby byl každý upozorněn, že se ve výšce na žebříku pracuje,
 - při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být zaměstnanec otočen obličejem k žebříku,
 - na žebřících se nesmějí provádět práce, při nichž se používá hořlavých kapalin I. třídy nebezpečnosti, žíravín, ruční brusky, pneumatických nástrojů a jiných podobných nebezpečných hmot nebo nástrojů, které vyžadují pevné postavení zaměstnance,
 - na žebříku se smí pracovat pouze s jednoduchým náradím. Zaměstnanec musí mít možnost přidržet se oběma rukama žebříku. Práce nad sebou jsou zakázány,
 - svařovat, řezat a pálit se může pouze z žebříků do 4 m, když jsou láhve s plyny pro tyto práce umístěny na pevné podlaze. S elektrickým přenosným náradím se nesmí pracovat z volně přistaveného žebříku, který není zajištěn proti bočnímu sklouznutí,
 - žebříky používané pro výstup a sestup musí přesahovat výstupní plošinu o 1,1 m, přesah mohou nahradit pevná madla, nebo jiná část konstrukce, za kterou se lze pevně uchopit,
 - žebříků se nesmí používat při vynášení nebo snášení předmětů těžších než 20 kg. Pomocný materiál používaný při práci musí být v krabici, kbelíku, v nádobě apod., nepohyblivě zavěšen na vnitřní straně žebříku a jeho váha musí stejnoměrně rozložena, aby nenastalo ohrožení stability žebříku,
 - jednoduché žebříky musejí být stavěny ve sklonu 3:1. Na žebříku se smí pracovat jen v bezpečné vzdálenosti od konce žebříku:
 - ✓ u jednoduchého žebříku ve vzdálenosti chodidel nejméně 80 cm,
 - ✓ u dvojitého žebříku nejméně 50 cm od konce žebříku.
- Při práci ve větší výšce než 5 m musí být zaměstnanec na žebříku zajištěn osobním ochranným zajištěním (zachycovacím postrojem). Maximální povolená délka dřevěných přenosných žebříků je 8 m.
- delší žebříky musejí být zajišťovány dole při práci
 - ✓ od 5 m do 8 m jednou osobou,
 - ✓ od 8 m do 12 m dvěma osobami,
 - ✓ a není-li žebřík přistaven k souvislé stěně, musí přesahovat část vodorovné konstrukce, o kterou se opírá, alespoň o 60 cm.
 - sbíjené žebříky mohou mít max. délku 3,5 m, používají se pro výstup a sestup mezi podlahami lešení.

4.8.2. Zajištění pod místem práce ve výšce a jeho okolí

- a) Materiál, nářadí a pomůcky musí být uloženy, případně skladovány ve výškách tak, aby byly po celou dobu uložení zajištěny proti pádu, sklouznutí nebo shození větrem během práce i po jejím ukončení.
- b) Prostory, nad kterými se pracuje, musí být vždy bezpečně zajištěny, aby nedošlo k ohrožení zaměstnanců a jiných osob. Za bezpečné zajištění ohrožených prostorů lze považovat
 - vyloučení provozu,
 - použití ochranné konstrukce v úrovni práce ve výšce nebo použití záchranné konstrukce,
 - ohrazení dvoutyčovým zábradlím min. výšky 1,1 m s tyčemi upevněnými na nosných sloupcích s dostatečnou stabilitou (pro krátkodobé práce s jednoduchým nářadím, pokud nepřesáhnou pracovní rozsah jedné směny, postačí vymežit ohrožený prostor jednotyčovým zábradlím, popř. lanem upevněným ve výšce 1,1 m),
 - střežení prostoru určeným odpovědným pracovníkem (pracovníky) po celou dobu ohrožení.
- c) Ochranné pásmo vymežující ohrazením ohrožený prostor se zvětšuje podle výšky:
 - 1,5 m při práci ve výšce od 3 do 10 m,
 - 2 m, při práci ve výšce od 10 do 20 m,
 - 2,5 m při práci ve výšce od 20 do 30 m,
 - 1/10 výšky objektu při práci ve výšce nad 30 m.
- d) Je zakázáno shazovat předměty, u kterých není možno bezpečně předpokládat místo dopadu (plechy) nebo předměty, které by mohly pracovníka strhnout z výšky. Shazování lešeňového materiálu je přísně zakázáno.
- e) Vzniká-li při shazování materiálu prašnost nebo jiný nežádoucí účinek, musí být učiněna ochranná opatření.

4.9. Práce na elektrickém zařízení

Zhotovitel je odpovědný za technický stav používaných zařízení, nástrojů, nářadí apod. Tato zařízení musí být podrobována po celou dobu provozu pravidelné údržbě, kontrolám a revizím v souladu s ČSN 33 1600 ed. 2 (Revize a kontroly elektrických spotřebičů během používání).

V podmínkách akciové společnosti smí obsluhovat elektrické zařízení pouze osoby poučené, tj. osoby, které získaly minimální kvalifikaci dle § 4 vyhlášky ČÚBP č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění pozdějších předpisů a to za dodržení ustanovení příslušných právních a ostatních předpisů, technických norem a bezpečnostních pokynů.

4.9.1. Užívání elektrického nářadí

- a) Zhotovitel je povinen prokazatelně seznámit své zaměstnance s návodem pro používání a udržování elektrického nářadí před jejich vlastním užitím.
- b) Nářadí musí být používáno jen k účelu, pro které bylo vyrobeno a za stanovených pracovních podmínek, musí být kontrolováno, pravidelně revidováno a udržováno v dobrém technickém stavu.
- c) Nářadí, u kterého byly v průběhu používání, při kontrole nebo revizi zjištěny závady, se nesmí do doby jejich odstranění a provedení následné revize používat.
- d) Nářadí, u kterého nebyla ve stanovené lhůtě provedena revize, se nesmí používat.

4.9.2. Používání elektrického nářadí v prostorech z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem

- a) V prostorech, kde nebezpečí úrazu elektrickým proudem je ovlivněno zvláště nepříznivými vlivy (práce ve stísněných prostorech, v kovových nádržích, kotlích apod. za přítomnosti vody, resp. korozních látek) lze používat jen:

- nářadí třídy ochrany II připojené ke zdroji přes oddělovací ochranný transformátor, doplněný na sekundární straně chráničem s vybavovacím proudem max. 10 mA, který nesmí být umístěn v prostoru s uvedenými pracovními vlivy,
 - nářadí třídy ochrany III na napětí do 25 V, připojené ke zdroji přes bezpečnostní ochranný transformátor, který nesmí být umístěn v prostoru s uvedenými pracovními vlivy.
- b) V prostorech uvedených v tomto článku, avšak bez přítomnosti vody, resp. korozních látek lze používat jen:
- nářadí třídy ochrany II připojené ke zdroji přes oddělovací ochranný transformátor, který nesmí být umístěn v prostoru s uvedenými pracovními vlivy,
 - nářadí třídy ochrany III na napětí do 25 V připojené ke zdroji přes bezpečnostní ochranný transformátor, který nesmí být umístěn v prostoru s uvedenými pracovními vlivy.
- c) V prostorech, kde je zvýšené nebezpečí úrazu elektrickým proudem, tj. v prostorech mokrých, s korozní agresivitou, s nebezpečím mechanického poškození, s unikající vodní párou a venkovních za deště, sněžení nebo mrholení lze používat jen:
- nářadí třídy ochrany I připojené ke zdroji s proudovým chráničem s vybavovacím proudem max. 30mA,
 - nářadí třídy ochrany II připojené ke zdroji přes oddělovací ochranný transformátor nebo přes proudový chránič,
 - nářadí třídy ochrany III na napětí do 25 V, připojené ke zdroji přes bezpečnostní ochranný transformátor.
- d) V ostatních prostorech lze používat jen:
- nářadí třídy ochrany I připojené ke zdroji s proudovým chráničem s vybavovacím proudem max. 500mA,
 - nářadí třídy ochrany II připojené ke zdroji přímo,
 - nářadí třídy ochrany III do 50 V připojené ke zdroji přes bezpečnostní ochranný transformátor.

4.9.3. Připojování elektrického nářadí ke zdroji

- a) Nářadí se připojuje ke zdroji bezprostředně před zahájením práce a odpojuje se po skončení práce. Nářadí se odpojuje také při delší pracovní přestávce a při každém vzdálení se z pracoviště.
- b) Při zapojování elektrického nářadí, přenosných svítidel, elektrických spotřebičů a jiných elektrických přístrojů do zásuvky příslušné napěťové soustavy musí být dodržen tento postup:
- nejdříve spojit přívodní kabel elektrického přístroje s prodlužovacím kabelem, je-li nutno delší pohyblivý přívod k dosažení zásuvky. Při spojování postupovat vždy od elektrického přístroje směrem k napájecímu bodu,
 - kabel řádně vyvěsit, případně jinak zajistit, aby byl chráněn před mechanickým a jiným poškozením,
 - provést přídatné uzemnění, je-li předepsáno,
 - na základě předchozích provedených úkonů je možno zasunout zástrčku kabelu ve správné poloze do zásuvky. Při rozpojování se začíná vysunutím vidlice (zástrčky) ze zásuvky v místě napájení.
- c) Před přemísťováním nebo pojížděním pracovních strojů nebo spotřebičů připojených na elektrickou síť pohyblivým kabelovým přívodem s vidlicí musí být provedeno bezpečné odpojení od sítě vytažením vidlice (zástrčky) ze zásuvky, aby nemohlo dojít k přerušení nebo vytržení připojených vodičů.
- d) Celková délka pohyblivého přívodu včetně prodlužovacích přívodů nesmí překročit 50 metrů.
- e) Pohyblivé přívody nesmí být při práci a balení překrucovány či jinak mechanicky namáhány.

- f) Pohyblivé přívody k elektrickým spotřebičům musí být umístěny nebo uloženy tak, aby byly chráněny před vlhkem, ohněm a mechanickým poškozením. Za řádné uložení celého přívodu odpovídá zaměstnanec, který přívod používá.

4.9.4. Prozatímní elektrická zařízení

- a) Prozatímním elektrickým zařízením (dále jen „zařízení“) se rozumí:

- prozatímní připojení zařízení při poruše přívodu,
- připojení zařízení, která nejsou vybavena pohyblivými přívody nebo nelze-li pohyblivé přívody použít,
- instalace dočasného montážního nebo pracovního rozvodu,
- zařízení stavenišť.

- b) Zařízení se může zřizovat jen v případech a na dobu nezbytné nutnosti. Musí být odstraněno ihned, jakmile zanikl důvod pro jeho zřízení.

- c) Zařízení musí být používáno jen za stanovených pracovních a provozních podmínek a k účelu, pro které bylo vyrobeno, zhotoveno nebo zřízeno a udržováno v dobrém technickém stavu, který odpovídá ČSN 34 1090 (Elektrotechnické předpisy ČSN. Předpisy pro prozatímní elektrická zařízení).

- d) Pro všechny druhy prozatímních elektrických zařízení platí tato obecná ustanovení:

- zařízení zřizuje pouze zhotovitel mající oprávnění k montáži, opravám, údržbě a revizím elektrického zařízení,
- zařízení musí být opatřeno hlavním vypínačem označeným tabulkou nebo musí být určeno místo možného vypnutí v případě nebezpečí a toto místo musí být označeno tabulkou,
- zařízení se musí v době mimo provoz vypínat.

- e) Zařízení je možno zřídit pouze na základě písemného souhlasu oprávněných zaměstnanců (příslušného udržovatele).

- f) Žádost o zřízení prozatímního elektrického zařízení vyhotovuje žadatel tehdy, vznikl-li pro to důvod. „ŽÁDANKA NA ZŘÍZENÍ PROZATÍMNÍHO ELEKTRICKÉHO ZAŘÍZENÍ“ vyplňuje dle předtisku žadatel ve spolupráci s udržovatelem elektrického zařízení a jeho zhotovitelem.

- g) Zřizovat prozatímní elektrické zařízení v prostorech s nebezpečím výbuchu a požáru je zakázáno.

- h) Prozatímní elektrická zařízení se zřizují na dobu nejvýše 6 měsíců. Před uvedením do provozu musí být podrobena výchozí revizi, kterou zajistí zhotovitel a každé 3 měsíce pravidelné revizi dle ČSN 33 1500 (Elektrotechnické předpisy. Revize elektrických zařízení).

4.10. Stroje a strojní zařízení

- a) Zhotovitel je povinen používat:

- jen takové stroje a strojní zařízení (dále jen „stroje“), které svou konstrukcí, provedením a technickým stavem odpovídají předpisům k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,
- stroje jen k takovým účelům, pro které jsou technicky způsobilé v souladu s podmínkami stanovenými výrobcem a technickými normami.

- b) Zhotovitel je dále povinen:

- samostatnou obsluhou strojů pověřit pouze ty své zaměstnance, kteří mají pro tuto činnost příslušnou odbornou způsobilost,
- před zahájením práce informovat vystavovatele povolení o nebezpečí vyplývající z použití stroje, např. nebezpečné vibrace a jejich přenášení, vysoká hmotnost stroje apod.,
- provádět údržbu, opravy a čištění v souladu s dokumentací strojů a s technickými normami, za dodržení dalších podmínek stanovených ustanoveními tohoto dokumentu.

4.11. Práce se zdvihadly

- a) Zhotovitel je povinen zabezpečit, aby užívané zdvihací zařízení obsluhovali pouze zaměstnanci:
- odborně a zdravotně způsobilí, starší 18 let a řádně zaškolení, tj. jeřábníci a vazači s platnými průkazy,
 - seznámení se systémem bezpečné práce jeřábů příslušného pracoviště,
 - seznámení s možnými riziky vyplývajícími z charakteru pracoviště a provozované činnosti.
- b) Zhotovitel zodpovídá za to, že pro manipulaci s břemeny budou použity řádně evidované a kontrolované vázací a závěsné prostředky.
- c) Osoby přímo zúčastněné při používání jeřábu (jeřábník, vazač ...) nesmějí svou činností v žádném případě ohrozit osoby přímo nezúčastněné při používání jeřábu (osoby, které pracují v prostoru jeřábu a manipulací s břemenem v rámci plnění svých pracovních povinností).
- d) Zhotovitel musí zajistit bezpečnost osob nezúčastněných přímo při používání jeřábu, zejména:
- seznámením všech pracovníků na pracovišti s nebezpečím vyplývajícím z manipulací s břemenem a s riziky, která mohou ohrozit jejich bezpečnost,
 - vybavením prostoru, kde se provádějí manipulace s břemeny nebo opravy jeřábu, výstražnými tabulkami, zábranami apod.,
 - zajištěním trvalého dozoru na pracovišti, kde se mohou vyskytovat neočekávaná ohrožení.
- e) Zhotovitel zajistí, aby se všechny osoby zdržovaly v bezpečné vzdálenosti od břemene, s nímž se manipuluje. Při zvedání břemene z hromady uskladněného materiálu se musí všechny osoby nacházet v dostatečné vzdálenosti pro případ náhodného uvolnění okolního materiálu nebo předmětu.
- f) Pro cizí osoby musí být zajištěn dokonalý systém zábran, výstrah, případně dozoru, aby k jejich ohrožení nemohlo dojít při žádné činnosti nejen v rámci manipulace s břemeny, ale i při ostatních pracích v blízkosti veřejných, ale i neveřejných komunikací a prostorů, kde se tyto osoby mohou vyskytovat.
- g) Zhotovitel je povinen u svých zaměstnanců dodržování výše uvedených povinností vyžadovat a kontrolovat.

5. ZÁKLADNÍ POVINNOSTI ZHOTOVITELE A JEHO ZAMĚSTNANCŮ V OBLASTI PO

- a) Zhotovitel odpovídá za stav PO v užívaných objektech akciové společnosti a při prováděných činnostech.
- b) Zabezpečuje plnění povinností týkajících se PO vyplývajících pro něj z obecně platných předpisů, interních předpisů objednatele a z informací, se kterými byl seznámen.
- c) Zajišťuje prostředky PO (zejména hasicí přístroje) pro činnosti jím vykonávané.
- d) Akceptuje při provádění školení časové rozmezí. Odbornou přípravu zajišťuje prostřednictvím odborně způsobilé osoby v oblasti PO.
- e) Zajišťuje udržování volných únikových cest a nástupních ploch pro požární techniku, volného přístupu k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody a plynu, k věcným prostředkům a zařízením PO na pracovišti, kde vykonává činnost.
- f) Zřizuje požární dohled při činnostech, u nichž hrozí zvýšené nebezpečí požáru, tj. při práci s otevřeným ohněm a jiným zdrojem zapálení.
- g) Zabezpečuje, aby pracoviště po skončení pracovní doby byla v požárně nezávadném stavu.
- h) Postihuje své zaměstnance v případě zjištění porušení předpisů o PO.

- i) Oznamuje bez odkladu technikovi PO akciové společnosti každý požár vzniklý v objektech, které užívají, a to i v případě, že jej zaměstnanci zlikvidovali sami.

5.1. Povinnosti zaměstnanců zhotovitele

- a) Počínat si tak, aby nezavdali příčinu ke vzniku požáru, neohrozili život a zdraví osob a majetek. Dodržovat předpisy o PO včetně návodů a pokynů upravující požadavky PO dodávaných výrobcí nebo obchodními společnostmi k materiálům, látkám nebo výrobkům.
- b) Udržovat pořádek na pracovištích a na jiných místech, ve kterých může dojít ke vzniku požáru a ke ztížení zásahu jednotky PO. Oznamovat neprodleně nadřízenému závady v zabezpečení PO a podle svých možností se aktivně podílet na jejich odstranění.
- c) Plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se PO na označených místech. Zakročít v případě porušení předpisů PO a neprodleně nahlásit zjištění nadřízenému.
- d) Udržovat volné únikové cesty a nástupní plochy a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody a plynu v objektech a udržovat volné přístupy k prostředkům PO.
- e) Znat rozmístění věcných prostředků PO na pracovišti a umět je použít. Dbát na to, aby nebyly poškozovány nebo zneužívány.
- f) Dbát zvýšené opatrnosti při skladování či používání hořlavých nebo jiných látek, které mohou způsobit požár nebo jej dále rozšiřovat apod. Ke skladování hořlavých kapalin používat přenosné obaly k tomu určené. Bezpečným způsobem odstraňovat kapaliny uniklé z obalů při manipulaci.
- g) Nepoužívat v prostorech s nebezpečím výbuchu mobilní telefony, vysílačky a jiné elektronické přístroje, které svým provedením neodpovídají vyznačené zóně nebezpečí výbuchu.
- h) Nepoužívat tepelné spotřebiče bez povolení a spotřebiče, u nichž byla zjištěna závada bránící jejich bezpečnému užívání (až do jejího odstranění).
- i) Při používání tepelných elektrických spotřebičů dbát na dodržování bezpečných vzdáleností určených návodem na instalaci a užívání spotřebičů, od stavebních konstrukcí, podlahové krytiny a zařizovacích předmětů z hořlavých hmot. Dále dbát, aby se v blízkosti těchto spotřebičů nenacházely snadno hořlavé látky a zapnuté spotřebiče nebyly ponechány bez dozoru.
- j) Neprovádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru bez odborné způsobilosti požadované pro výkon takovýchto prací zvl. předpisy. Nemanipulovat s otevřeným ohněm, není-li k této činnosti písemné povolení.
- k) Zúčastňovat se školení o PO a odborné přípravy v požadovaném rozsahu a podrobit se ověření znalostí.
- l) Respektovat tam kde je to vyznačeno zákaz kouření.
- m) Znat způsob vyhlášení požárního poplachu a přivolání pomoci v případě požáru, výbuchu s následkem požáru či havárie dle poplachové směrnice. Povinností každého je ohlásit i požár, který sám uhasl nebo byl zlikvidován zaměstnanci bez výjezdu jednotky PO.

V souvislosti se zdoláváním požáru:

- provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,
- uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření, neprodleně ohlásit požár podle Požární poplachové směrnice nebo zajistit jeho ohlášení,
- poskytnout osobní a věcnou pomoc jednotce PO na výzvu velitele zásahu nebo velitele jednotky (dopravní prostředky, zdroje vody, spojová zařízení a jiné věci potřebné ke zdolání požáru).

5.2. Práce s ohněm a jinými zdroji zapálení

- a) Při činnostech, u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru v prostorech nebo zařízeních s nebezpečím požáru, s nebezpečím výbuchu s následným požárem a v prostorech s nebezpečnou koncentrací, musí být stanovena požárně bezpečnostní opatření k zajištění PO. Tyto činnosti jsou klasifikovány jako:
- práce s ohněm vyžadující základní požárně bezpečnostní opatření,
 - práce s ohněm vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření.
- b) Za práci s ohněm, u níž hrozí nebezpečí vzniku požáru, se považují činnosti:
- všechny způsoby svařování, jímž se rozumí tepelné spojování, drážkování a tepelné dělení, pokud jsou prováděny otevřeným plamenem, elektrickým obloukem, plazmou, elektrickým odporem, laserem, třením, aluminotermickým svařováním, i používání elektrických pájedel a benzínových pájecích lamp,
 - používání otevřeného ohně,
 - nahřívání živců v tavných nádobách,
 - používání tepelných zdrojů, jejichž energie (teplo) může iniciovat požár nebo výbuch,
 - používání nástrojů, nářadí, strojů a přístrojů, jejichž činností v prostorech s nebezpečím požáru nebo výbuchu může dojít k iniciaci hořlavého souboru,
 - použití elektrických přístrojů, zařízení a nářadí, jež svým provedením neodpovídají danému prostředí,
 - vjezd motorových vozidel do prostorů s nebezpečím požáru, nebezpečím výbuchu s následným požárem a do prostorů s nebezpečnou koncentrací.
- c) Za práci s ohněm vyžadující zvláštní bezpečnostní opatření jsou považovány činnosti, u nichž hrozí nebezpečí vzniku požáru prováděné v prostorech nebo zařízeních s nebezpečím požáru, nebezpečím výbuchu s následným požárem a v prostorech s nebezpečnou koncentrací, tj.:
- prostory výrobního (technologického) zařízení s výskytem hořlavých látek plynného, kapalného, prašného nebo tuhého skupenství a látek podporujících hoření včetně potrubních mostů s hořlavými kapalinami a plyny a zkapalněnými uhlovodíkovými plyny,
 - na nádobách nebo uvnitř nádob, potrubí a zařízení, které jsou pod tlakem, nebo které obsahovaly hořlavé či hoření podporující látky,
 - na nádobách nebo uvnitř nádob, potrubí a zařízení, u nichž je podezření, že obsahovaly hořlavé nebo hoření podporující látky,
 - stavební konstrukce nebo její části, ve kterých se vyskytují hořlavé látky, u kterých v případě používání dané svářečské technologie může dojít k jejich zapálení a vzniku požáru.

5.3. Svařování (řezání) a pájení

- a) Svářečské práce mohou vykonávat osoby mající platný svářečský průkaz, nebo průkaz svářečského dělníka.
- b) Svářeči a paliči jsou povinni dodržovat předpisy a technické normy, které jsou předmětem jejich odborného školení.
- c) Před zahájením svářečských prací musí být provedeno vyhodnocení podmínek požární bezpečnosti v prostorech, v nichž se bude svařovat a v prostorech přilehlých, zda se nejedná o svařování vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření.
- d) Zvláštní požárně bezpečnostní opatření a jejich zajištění se prokazuje písemně Povoláním na práci s ohněm dle vyhlášky č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách.
- e) Před zahájením svářečských prací musí svářeč zkontrolovat, zda jsou v místě svařování odstraněny hořlavé látky a zda je zamezeno vzniku požáru nebo výbuchu.

- f) Po dobu práce, při jejím přerušení a po ukončení svařování nebo řezání v prostorech s nebezpečím požáru nebo výbuchu musí být místo svařování a přilehlé prostory kontrolovány na nezbytně dlouhou dobu, nejméně však 8 hodin.
- g) Svářeč (palič) a jeho pomocník musí být vybaveni OOPP, z toho pracovní oděv musí vykazovat minimálně sníženou hořlavost.
- h) Je zakázáno svařovat nebo přidržovat dílce při svařování a pálení bez ochranné kukly nebo ochranných brýlí s předepsanými skly. Pomocník svářeče (paliče) musí být vybaven těmito ochrannými prostředky ve stejném rozsahu, jako svářeč.
- i) Při svařování ve výškách musí mít svářeč stabilní a bezpečnou polohu, jeho osobní zajištění (bezpečnostní postroj s lanem) musí být chráněno proti popálení, hadice nebo vodiče musí být upevněny k pevné konstrukci, aby nedošlo k jejich sklouznutí, a tím i k možnému pádu pracovníka.
- j) Při sváření elektrickým obloukem v mokřém prostředí musí být zdroj na suchém místě.
- k) Svařování elektrickým obloukem na nechráněných pracovištích za deště, mlhy, sněžení, silného větru je zakázáno, místo svařování musí být chráněno před povětrnostními vlivy.
- l) Při řezání materiálu musí být oddělovaná část zajištěna proti pádu.
- m) S pájecí lampou může pracovat jen pracovník zacvičený v obsluze a znalý nebezpečí, které hrozí při nesprávném zacházení s benzínovou lampou a snadno vznětlivými hořlavými látkami. Používání autobenzínu je zakázáno. K nahřívání musí být použito lihu, případně benzínu, a to v množství, jaké pojme miska pro nahřívání.

6. MANIPULACE S TECHNICKÝMI PLYNY

Pro dopravu, manipulaci, skladování a zacházení s ocelovými lahvemi se stlačenými, zkapalněnými nebo pod tlakem rozpuštěnými plyny se vztahují ustanovení příslušných norem, které obsahují mj. tyto hlavní zásady:

- a) Při dopravě je nutno chránit ocelové lahve s plyny před nárazem, přenášet je vždy dvěma osobami. Ventily lahví musí být přitom dobře uzavřeny a opatřeny ochrannými kloboučky.
- b) Lahve s poškozenými a netěsnými ventily je nutno ihned vyřadit z provozu.
- c) Na pracovišti musí být lahve zajištěny proti pádu třmeny, řetízky, nebo uchycením v pevném nebo pojízdném stojanu.
- d) Nesmí být umístovány v blízkosti tepelných zdrojů, u topných těles, na slunci apod. Vzdálenost lahve s plyny od pracoviště s plamenem nebo od jiného zdroje tepla musí být nejméně 3 m.
- e) Na jednu hořákovou soupravu smí být na pracovišti nejvýše dvě zásobní lahve stejného druhu plynu, jsou-li zajištěny tak, aby s nimi nepovolané osoby nemohly manipulovat.
- f) Venku smějí být přechodně uskladněny lahve jen tehdy, jsou-li chráněny vhodným způsobem před účinky slunečních paprsků, před nepříznivým počasím a proti zásahu nepovolaných osob.
- g) V okruhu 10 m od skladiště lahví je zakázáno ukládat jakékoliv hořlavé látky a provádět práce s otevřeným ohněm. Lahve plynů těžších než vzduch (propan-butan) nesmí být uskladňovány pod úrovní terénu.
- h) Kyslíkové lahve, armatury a těsnění kyslíkových ventilů nesmí přijít do styku s olejem, tukem nebo jinou nečistotou (nebezpečí samovznícení).
- i) Ventily lahví se musí otevírat a zavírat pozvolna (ne trhavě), a to ručně, nikdy kleštěmi, hasákem, nástavcem apod. Těsnost ventilů se může zkoušet pouze mýdlovou vodou, nikdy ne plamenem. Při otevírání lahvového ventilu nesmí stát nikdo před jeho boční přípojkou, nebo nad výfukovým otvorem pojistného ventilu. Po použití lahve se musí ventil ihned těsně uzavřít, u hořlavých a jedovatých plynů se přípojka ventilu zajistí závěrnou maticí s těsněním.

- j) Plyny se smí vypouštět z lahví do potrubí nebo nádob dimenzovaných na nižší tlak pouze přes redukční ventil určený pro daný plyn a označený příslušnou barvou.

7. VŠEOBECNÉ ZÁSADY HAVARIJNÍ PREVENCE

7.1. Všeobecné zásady havarijní prevence

Veškeré činnosti zhotovitele v areálu akciové společnosti musí směřovat k tomu, aby nedocházelo k nežádoucím mimořádným událostem a pokud již nějaké vznikly, tak k jejich rychlé likvidaci a minimalizaci následků.

7.2. Všichni zaměstnanci zhotovitele jsou povinni:

- chovat se tak, aby nezavdali příčinu ke vzniku nežádoucí mimořádné události,
- znát havarijní pokyny a místa evakuace pro příslušné pracoviště, kde konají činnost dle příslušné obchodní smlouvy,
- ohlásit vznik každé nežádoucí mimořádné události nadřízenému, příp. technikovi BOZP, nejsou-li k dosažení pak, tuto událost ohlásit dle Požární poplachové směrnice a dále se řídit pokyny provozních zaměstnanců, pokyny členů zásahových jednotek (jednat při tom rychle, klidně a s rozvahou),
- znát signály sirény k vyhlášení poplachu,
- po vyhlášení poplachu sirénou uposlechnout varovného signálu a přerušit práci, nekouřit, uhasit zdroje otevřeného ohně, vypnout elektrické spotřebiče, odebrat se k nejbližšímu přijímači závodního rozhlasu v budově a vyslechnout informace a pokyny a těchto pokynů neprodleně uposlechnout,
- při pokynu k opuštění ohroženého prostoru v případě úniku nebezpečné látky (dále jen „NL“) uvést do pohotovostní polohy ochranu dýchadel, sledovat meteosituaaci, zejména směr větru (větrné rukávce, dým, páru apod.) a opouštět ohrožený prostor nejkratším směrem, tj. kolmo na směr větru,
- při pokynu k ukrytí v budově v případě úniku NL vyhledat úkryt v rohu místnosti, mimo dosah případných střepin z okenního skla, uzavřít okna a dveře a tyto případně utěsnit tkaninou,
- při ukrytí na nouzovém stanovišti ohlásit toto svému nadřízenému,
- při vzniku nežádoucí mimořádné události zbytečně nezatěžovat telefonní linky, telefonovat jen nezbytně,
- nevstupovat do ohrožených prostorů označených prostředky pro zákaz vstupu (tabule, pásky, závory),
- při případném poskytování první pomoci postiženým osobám dbát na vlastní bezpečnost a využívat určených a dostupných ochranných prostředků,
- účastnit se školení a přezkušování ze znalostí havarijních pokynů a evakuačních plánů včetně účasti na námětových a prověřovacích havarijních cvičeních

7.3. Zhotovitel je povinen:

- kontrolovat, zda jeho zaměstnanci plní výše uvedené povinnosti,
- školit podřízené zaměstnance z havarijních pokynů a evakuačních plánů pro příslušná pracoviště,
- organizovat nácviky reakcí zaměstnanců na možné havarijní stavy.

8. HYGIENA PRÁCE A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ

Zhotovitel je povinen:

- a) Zajistit na vlastní náklady, není-li příslušnou smlouvou stanoveno jinak, zabezpečení základních hygienických požadavků (používání WC, šatny, umývárny, zdroje pitné vody apod.) pro své zaměstnance.
 - b) Zajistit, aby hygiena práce a pracovní prostředí na jeho pracovištích odpovídaly požadavkům kladeným na tato pracoviště ve smyslu právních předpisů.
 - c) Používat takových postupů a technologií, aby jeho činností nebyly překračovány nejvyšší přípustné hodnoty stanovené platnými právními předpisy pro hluk, vibrace, prach, chemické škodliviny a další rizikové a škodlivé faktory pracovního prostředí, případně doložit výsledky k tomu prováděných měření.
-